

Club d'Avis

Navàs

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Passeig Ramon Vall, 75. Navàs
Alçada: 371

Coordenades:

Latitud: 41.90096
Longitud: 1.87707
UTM Est (X): 406857
UTM Nord (Y): 4639390

Classificació

Número de fitxa: 08141 - 415
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Edifici
Estil / època: Contemporani Racionalisme
Segle: XX
Any: 1936
Estat de conservació: Bo
Protecció: Legal
Tipus de protecció: BPU
Observacions protecció: Pla Especial Urbanístic de Protecció del patrimoni i catàleg de béns arquitectònics, històrics i ambientals de Navàs (Bages), 2018, amb el núm. 07.EA. Nivell 2. Conservació. Nivell 4. Ambiental.
Data aprovació: dc., 20/02/2019 - 12:00
Accés: Fàcil
Ús actual: Social
Titularitat: Pública
Titular: Ajuntament de Navàs
Autoria de la fitxa: Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dj., 02/09/2021 - 12:53

Descripció

Edifici públic d'estètica més o menys racionalista que fou durant molts anys l'escola nacional de Navàs. Consta de dos volums: el principal i més antic que configura la façana sobre el Passeig (de planta baixa més un pis) i un edifici annex situat a la part posterior construït a finals de segle XX, només de planta baixa. Per la part posterior el conjunt dóna a un pati en el qual s'hi ha instal·lat una arquitectura efímera corresponent a un bar.

El cos principal és una obra de línia racionalista on predomina el buit sobre el ple i caracteritzada pels grans finestrals de la façana davantera. La composició s'ordena a partir d'una eix de simetria format per una franja de finestres més estretes i té tres eixos d'obertures a cada banda. En total són 14 finestrals que queden separats per unes franges en forma de pilastres de maó amb capitells plans. Verticalment, els finestrals queden separats per ampits de maó i llindes de pedra artificial, les superiors unificades en una franja contínua. L'edifici queda coronat per una cornisa de pedra artificial a tot el seu perímetre.

La façana lateral nord manté la mateixa pauta de pilars de maó; en aquest cas amb finestres més petites. A la part superior la línia de coberta fa un esglaonat que permet l'existència d'un altell que s'il·lumina amb quatre petites obertures.

L'accés a l'edifici es realitza pel costat esquerre mitjançant un petit cos lleugerament reulat que conté el nucli de comunicacions verticals. L'interior conserva en bona part l'ambient d'un edifici escolar antic, per exemple a les escales o en les fusteries de portes i finestres.

El cos adossat més modern segueix una pauta compositiva similar, amb un ritme de finestrals delimitats per pilars de maó. En aquest cas les formes del ràfec al·ludeixen a l'arquitectura noucentista característica dels anys de la Segona República.

Observacions:

Altres denominacions: Escoles nacionals de primària

Història

A principis de segle XX Navàs comptava amb diversos centres educatius privats, com els vinculats a l'Ateneu, a la Cooperativa o a sectors religiosos. També hi havia l'escola nacional de nois i noies, que s'havia traslladat de Castelladral a Navàs. El gran augment que va experimentar la població va fer palesa la necessitat de construir un edifici prou gran per encabir-hi una escola pública de nens i nenes. A la dècada de 1920 l'Ajuntament va fer diferents gestions per comprar els terrenys al nord del Passeig, però no el projecte no es va materialitzar fins els anys de la Segona República. El 1933 ja hi havia els plànols fets. El pressupost era de 122.443 pessetes, i els terrenys es van comprar en data de 16 de juny de 1933.

L'expedient relatiu a les "Escoles Unitàries i de Pàrvuls a Navàs", datat a 11 d'octubre de 1933, és firmat per l'arquitecte Josep Bori, de la Generalitat. Consta que es va demanar una subvenció a l'Estat. Les aules de les noies i pàrvuls es situaven a la planta baixa, i la de nois al pis que s'aixeca a la part davantera. Les aules tenien una capacitat de poc menys de 50 places. L'escola tenia un pati que es calculava per a 240 alumnes. El 18 d'agost de 1935 es va acordar la construcció de l'escola al contractista Ramon Pi Ventolrà. En el projecte s'hi fa constar que la construcció seguirà les normes i indicacions pedagògiques més modernes, incloent-hi calefacció central. També es preveia la construcció d'habitatges per als mestres. El

preu final va ser de 90.000 pessetes.

El 5 de juliol de 1936 es va inaugurar l'edifici com a escoles públiques nacionals. L'any 1937 l'escola s'anomenava Renaixença. En aquest any l'Ajuntament ja va proposar la seva ampliació i doblar-ne la capacitat. Les obres van quedar inacabades fins després de la guerra.

Entre els anys 1940 i 1973 l'escola era coneguda com a Jaume Balmes. L'any 1974 es va traslladar a la ubicació actual, amb la denominació de Col·legi públic Sant Jordi. Posteriorment, en el pati de les antigues escoles s'hi va construir el cos petit adossat on s'hi va instal·lar l'escola bressol. De 1982 al 1985 es van fer remodelacions importants per adaptar l'edifici com a club d'avis. La planta superior acull també locals per a entitats.

Bibliografia

ALGUÉ, J; ARCEDA, M; LLOBET, E; SELLARÈS, R; VILÀ, A (2015). *República, Guerra Civil i repressió franquista a Navàs (1931-1945)*. Ajuntament de Navàs, Navàs, p. 84-88.

BADIA, J.M. (1988). "Navàs", *Història del Bages*, Volum II. Edicions Parcir. Manresa, p. 174.

CAIXAL, ÀLVAR; VILAMALA, Imma i altres (2018). *Pla Especial Urbanístic de protecció del patrimoni i catàleg de béns arquitectònics, històrics i ambientals de Navàs (Bages)*. Ajuntament de Navàs. Fitxa 07.EA

PIÑERO, J. (1994). *Inventari del Patrimoni Arquitectònic i Històric de Navàs*. Ajuntament de Navàs. Fitxa P. 5.

